SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1133

av Erik Ottoson (M)

Fjärde generationens kärnkraft för svensk energiförsörjning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör upprätta en plan för hur Sverige kan bidra i det internationella forskningsarbetet för att få fjärde generationens kärnreaktorer i industriell drift så snart som möjligt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör upprätta en strategi för hur fjärde generationens kärnkraft kan bli en viktig del av den svenska energiförsörjningen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att kunna återanvända kärnavfall som nytt kärnbränsle i fjärde generationens kärnreaktorer och om att regeringen bör vidta åtgärder för att möjliggöra detta och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Fjärde generationens kärnteknik kan förändra synen på det använda kärnbränslet från avfall till resurs. Tekniken är fortfarande under utveckling. Med en sluten bränslecykel kan vissa så kallade snabba reaktorer utnyttja långlivade ämnen i det använda bränslet och därigenom minska både den långsiktiga radiotoxiciteten och värmeutvecklingen.

Kärnavfallsrådet angav den 28 april 2026 att det teoretiska energiutbytet ur uran kan bli 50 till 100 gånger större än i dagens lättvattenreaktorer.

Sedan jag motionerat senast på detta område har flera åtgärder vidtagits av regeringen vilket jag anser är mycket positivt. Riksdagen beslutade bland annat den 21 maj 2025 om statligt stöd till ny kärnkraft (2024/25:NU20), den 6 maj 2026 om en mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar (2025/26:NU19) och den 15 juni 2026 om fler möjliga kustlägen för kärnkraft (2025/26:NU24).

Flera initiativ har också tagits inom forskning och utbyggnad. Den 15 oktober 2025 beviljade Energimyndigheten omkring 178 miljoner kronor till 22 projekt för forskning och innovation om framtidens kärnkraft. En utredning om statens bidrag till en effektiv utbyggnad av ny kärnkraft beslutades av departementet den 11 mars 2026. Kärnkraftssamordnarens uppdrag enligt dir. 2024:1 förlängdes den 18 juni 2026 till slutredovisning senast den 31 december 2028. Regeringen meddelade vidare den 27 augusti 2026 att Blykalla AB hade ansökt om godkännande för en kärnteknisk anläggning med åtta blykylda små modulära reaktorer i Untra i Tierps kommun.

Dessa insatser ska inte förväxlas med en sammanhållen inriktning för fjärde generationens kärnkraft. Sverige och världen är fortsatt i behov av att forska vidare på området, möjliggöra testanläggningar och skyndsamt ge förutsättningar för teknikutvecklingen på området. Den gröna omställningen låter inte vänta på sig och vi har i detta och andra avseenden ingen tid att förlora.

Erik Ottoson (M)